

امیرالمومنین را از طریق قرآن بشناسید / نکته ای از علامه طباطبایی

آیت الله سبحانی گفت: علامه طباطبایی می فرمود امیرالمومنین(ع) انسان سخنوری بود که بیش از یازده هزار خطبه، نامه و... از ایشان در اختیار ما است که معلوم می شود حضرت یکه تاز بلاغت بوده است.

آیت الله سبحانی گفت: علامه طباطبایی می فرمود امیرالمومنین(ع) انسان سخنوری بود که بیش از یازده هزار خطبه، نامه و... از ایشان در اختیار ما است که معلوم می شود حضرت یکه تاز بلاغت بوده است.

به گزارش خبرنگار مهر، ضیافت افطاری دارالقرآن علامه طباطبایی(رض) ۱۲ خرداد ماه با حضور آیت الله سبحانی و جمعی از اساتید حوزوی و قرآنی برگزار شد.

در این مراسم آیت الله سید هاشم حسینی بوشهری عضو هیأت رئیسه مجلس خبرگان رهبری و نایب رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، آیت الله سید محمد غروی عضو شورای عالی حوزه های علمیه، حجت الاسلام والمسلمین احمد فرخ فال رئیس مجمع عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، نمایندگان بیوت آیات عظام، آیت الله اصطهباناتی حافظ قرآن، استاد پرهیزکار چهره قرآنی و حافظ قرآن و جمعی از شخصیت های علمی قرآنی و اساتید حوزه حضور داشتند.

این مراسم که با اقامه نماز مغرب و عشاء به امامت آیت الله العظمی سبحانی برگزار و بعد از افطار با سخنرانی و خیر مقدم نجفی قدسی مدیر دارالقرآن علامه طباطبایی آغاز شد. و در ادامه آیت الله سبحانی به مناسب ایام شهادت امیرالمومنین(ع) درباره دو راه شناخت این امام همام ژرئه ایراد سخن پرداخت.

دو راه در شناخت امیرالمومنین(ع)

آیت الله سبحانی با اشاره به دو راه شناخت امیرالمومنین(ع) گفت: برای شناخت امیرالمومنین(ع) دو راه است که گاهی به روایات می پردازیم و از طریق روایات آقا امیرالمومنین(ع) را می شناسیم و از این طریق از آن چه از زندگی امام علی(ع) لمس کرده ایم ایشان را می شناسیم.

شجاعت امیرالمومنین(ع)

وی ادامه داد: یکی از راه های شناخت امیرالمومنین(ع) از راه شجاعت ایشان است. اکثراً علی(ع) را انسانی شجاع می دانند و دلیل آن هم حدیثی است که پیامبر(ص) می فرماید در تمام جنگ ها امیرالمومنین(ع) در خط مقدم بود. شجاعت علی(ع) مطلبی نیست که بر کسی مخفی بماند.

زهد امیرالمومنین(ع)

این استاد برجسته حوزه علمیه قم زهد امیرالمومنین(ع) را راه دیگر شناخت ایشان دانست و گفت: زهد امیرالمومنین(ع) راه دیگری در شناخت ایشان است، حضرت چه در زمانی که در منصب حکومت بوده و چه در زمانی که در منصب حکومت نبودند، زهد ایشان زبان زد عام و خاص بود و زهد امام خیلی معروف بوده است.

فصاحت و بلاغت امیرالمومنین(ع)

آیت الله سبحانی به فصاحت و بلاغت امیرالمومنین(ع) را راه دیگر شناخت حضرت دانست و بیان کرد: همین کتاب نهج البلاغه موقعیت فصاحت امیرالمومنین(ع) را معرفی می کند. گاهی حضرت را از طریق اخلاق می شناسیم که خلق اخلاقی حضرت نمونه است و حتی برنامه اخلاقی ایشان در خطبه همام در نهج البلاغه منعکس شده است.

وی ادامه داد: همین طور از نظر علم هم می توان امام علی(ع) را معرفی کرد به نحوی که در تاریخ ندیدیم حضرت به یک نفر مراجعه کند اما همه مردم به او مراجعه کرده اند. این جهات مختلف در اذعان مردم در معرفی علی(ع) آمده است.

آیت الله سبحانی به شناخت امیرالمومنین(ع) به وسیله قرآن اشاره و گفت: بعد از روایات، دومین راه شناخت امیرالمومنین(ع) از طریق قرآن است. باید دید قرآن چگونه حضرت را معرفی و درباره وی قضاوت نموده است.

آیه انذار و ایمان امیرالمومنین(ع)

این استاد برجسته حوزه علمیه قم با اشاره به آیه انذار که خداوند می فرماید: «وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ وَ اخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ»؛ به دعوت علنی پیامبر(ص) به اسلام و ایمان آوردن و پذیرفتن دعوت پیامبر(ص) توسط امیرالمومنین(ع) گفت: اولین نقطه ای که قرآن به امیرالمومنین(ع) اشاره می کند مسئله ایمان حضرت است.

وی ادامه داد: امیرالمومنین(ع) نخستین کسی بوده است که به پیامبر(ص) ایمان آورده است، نه اینکه از اول ایمان نداشته و کافر بوده بلکه اولین رجلی است که به صورت رسمی رسالت پیامبر(ص) را رسماً پذیرفت و در این مراسم حضرت خدیجه(س) هم اولین زنی است که به پیامبر(ص) رسماً ایمان آورد و رسالت ایشان را پذیرفت.

آیت الله سبحانی افزود: در دعوت علنی از بنی هاشم برای پذیرفتن رسالت پیامبر(ص)، حضرت علی(ع) مامور شد که بنی هاشم را دعوت نماید و غذایی برای آنها تهیه کند و در این مهمانی وقتی پیامبر(ص) رسالت خود را اعلام نمود کسی رسالت پیامبر(ص) را نپذیرفت و در این سه مرتبه ای که پیامبر(ص) رسالتش را اعلام نمود، فقط امیرالمومنین(ع) هر سه بار بلند شد و رسالت پیامبر(ص) را پذیرفت و هیچ کس به دعوت پیامبر(ص) پاسخ نداد.

لیلة المبيت و خوابیدن امیرالمومنین(ع) جای پیامبر(ص)

آیت الله سبحانی به حرکت شجاعانه امیرالمومنین(ع) در شب لیلة المبيت اشاره و بیان کرد: این شب، شبی بسیار خطرناک بود که تروریست های مسلح و شمشیر به دست خانه پیامبر(ص) را محاصره نموده بودند تا به حمله به خانه ایشان وی را قطعه قطعه کنند، در این وضعیت امیرالمومنین(ع) جان خود را برای حفظ پیامبر(ص) فدا نمود.

وی ادامه داد: در این شرایط امیرالمومنین(ع) بدون هیچ ترس و لرزی جای پیامبر(ص) خوابیدند و جان خود را فدای پیامبر(ص) نمودند تا برای ایشان اتفاقی نیفتد و خداوند نیز آیه ۳۰ سوره انفال را در این باره نازل نمود و فرمود: «وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ».

هجرت پیامبر(ص) و سپردن امانات به امیرالمومنین(ع)

آیت الله سبحانی در ادامه به موضوع هجرت پیامبر(ص) و سپردن اماناتی که نزد ایشان بود به حضرت علی(ع) اشاره و بیان کرد: پیامبر(ص) باید هجرت می نمود اما نزد ایشان اماناتی از مردم بود، که این امانات را به امیرالمومنین(ع) تحویل دادند و هجرت کردند تا امیرالمومنین(ع) این امانات را به صاحبانشان بدهد.

وی ادامه داد: در این مدت ده سال هم امیرالمومنین(ع) در کنار پیامبر(ص) بود، مثلاً یک نمونه آن جریان مباحله بود که یکی از همراهان پیامبر(ص) حضرت علی(ع) بود.

جایگاه امیرالمومنین(ع) در اجر رسالت پیامبر(ص)

آیت الله سبحانی با اشاره به آیه ۲۳ سوره شوری که خداوند می فرماید: «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى» گفت: امیرالمومنین(ع) به عنوان اجر رسالت پیامبر(ص) معرفی شده است و یکی از قربی پیامبر(ص) و اجر رسالت حضرت در این آیه امیرالمومنین(ع) است.

وی ادامه داد: هر چند اجرت اصلی با خدا است اما وقتی می خواهند یک اجرت اسمی بدهند خداوند این چنین اجرتی داده است.

امیرالمومنین(ع) و نزول آیه هل اتی

آیت الله سبحانی به سه روز نذر روزه امیرالمومنین(ع) و همسر مکرمه اش و انفاق افطارشان اشاره و بیان کرد: با توجه به بیماری حسنین حضرت سه روز را نذر نمودند که روزه بگیرند و موقع افطار در این سه روز نتوانستند افطار کنند و هر روز کسی می آمد و افطارشان را انفاق می نمودند، یتیم و مسکین و اسیر را اطعام نمودند.

وی ادامه داد: بعد از سه روز پیامبر(ص) وقتی آنها را دید که از شدت گرسنگی چه حالی دارند متأثر شد، که جبرئیل آمد و آیه هل آتی نازل شد که خدا می فرماید: ﴿إِنَّمَا تُطْعَمُكُمْ لِيُوحِيَ اللَّهُ لَأُتْرِدُّ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا﴾؛

سوره کوثر و نقش امیرالمومنین(ع) در ابتر نبودن پیامبر(ص)

آیت الله سبحانی با اشاره به سوره کوثر و ابتر نبودن پیامبر(ص) گفت: دشمنان پیامبر(ص) همیشه وی را مزمت می نمودند که پیامبر(ص) ابتر است، اما خداوند سوره کوثر را نازل کرد و فرمود بگو خودشان ابتر هستند.

وی ادامه داد: پیامبر(ص) به وسیله امیرالمومنین(ع) و دخترش حضرت زهرا(س) نسلش ادامه یافت و همه امامان فرزندان امیرالمومنین(ع) و حضرت زهرا(س) هستند.

چه بهتر که امیرالمومنین(ع) را از طریق قرآن بشناسید

آیت الله سبحانی با تاکید اینکه بهتر است انسان امیرالمومنین(ع) را از طریق قرآن بشناسد، گفت: و باز آیات دیگری در معرفی امیرالمومنین(ع) در قرآن وجود دارد که چه بهتر انسان علی(ع) را از طریق قرآن بشناسد.

وی ادامه داد: خدا رحمت کند دوست ما شیخ محمد جواد مغنیه را، که ایشان کتابی با عنوان علی(ع) و قرآن کریم دارد که آورده اگر بتوانیم علی(ع) را از طریق قرآن نشان دهیم پیروز شده ایم.

نکته ای از علامه طباطبایی درباره امیرالمومنین(ع)

آیت الله سبحانی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به نظر و بیان علامه طباطبایی درباره امیرالمومنین(ع) گفت: در بیت شریف علامه طباطبایی(رض) هستیم و یک نکته هم از ایشان بیان شود؛ مرحوم علامه طباطبایی درباره امیرالمومنین(ع) نکته ای را می گفتند که قابل توجه است.

وی ادامه داد: مرحوم علامه طباطبایی می فرمود امیرالمومنین(ع) انسان سخنگویی بود که بیش از یازده هزار خطبه، نامه، و کلمات قصار از ایشان در اختیار ما است که معلوم می شود که حضرت یکه تاز میدان سخن، بلاغت و فصاحت بوده است، اما حضرت در زمان حیات پیامبر(ص) ادب را رعایت نموده و یک کلمه سخن نگفته است.

ادب امیرالمومنین(ع) در برابر پیامبر(ص)

این استاد برجسته حوزوی با اشاره به ادب امیرالمومنین(ع) در محضر پیامبر(ص) گفت: این نکته علامه طباطبایی بسیار قابل توجه است که امیرالمومنین(ع) با داشتن چنین سخنوری در مقابل پیامبر(ص) هیچ سخنی نمی گوید و ادب را رعایت می کند و این خودداری امیرالمومنین(ع) در سخن گفتن در مقابل پیامبر(ص) نکته بسیار مهمی است که علامه طباطبایی بدان اشاره نموده است.

وی ادامه داد: انسانی که دارای چنین ملکه سخن ساز و سخنگو است، اما ۲۳ سال با پیامبر(ص) زندگی می کند اما یک کلمه هم در برابر پیامبر(ص) نمی گوید. و ما نیز باید همیشه در محضر بزرگان ادب فرو بندیم و عرض اندام نکنیم.

این استاد برجسته حوزه علمیه قم افزود: اما امیرالمومنین(ع) بعد از رحلت پیامبر(ص) سخن را شروع کرد که بخشی از آن سخنان امروز در اختیار ما است.

نهج البلاغه، پرتویی از قرآن و نهایت ناپذیر

آیت الله سبحانی در پایان با اشاره به اینکه نهج البلاغه کتابی نهایت ناپذیر است، گفت: نهج البلاغه تا کنون قریب به ۵۰۰ شرح، حاشیه و تعلیقه بر آن نوشته شده و در حقیقت کتابی نهایت ناپذیر است.

وی ادامه داد: همانطور که قرآن کتابی نهایت ناپذیر است، نهج البلاغه هم هر چند که قرآن نیست اما پرتویی از قرآن را دارد و نهایت ناپذیر است.

گفتنی است، بیت شریف علامه طباطبایی چند سال قبل به دستور آیت الله العظمی سبحانی خریداری شد و به منظور پاس داشت آن عالم بزرگوار و مفسیر قرآن با مدیریت مرتضی نجفی قدسی به عنوان دارالقرآن علامه طباطبایی به محلی برای پرداختن به امور قرآنی تبدیل شده است.

گزارش: امیرمحسن سلطان احمدی